

HER BAKIMDAN KISACA

BESNİ

HER BAKIMINDAN KISACA

BESNİ

Yazan

Salih San

Besni Ortaokulu Müdürü

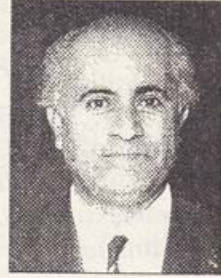
1. Basım - 1950

2. Basım - 2002

MEHMET SALİH SAN

(1919-1969)

Eğitimci, Öğretmen, Yazar, Şair

Urfa'da doğmuştur. 1938 yılında İstanbul Öğretmen Okulu'nu bitirdikten sonra Muş/Merkez, Diyarbakır/Merkez ve Çınar, Malatya/Merkez ve Akçadağ, Kayseri/Merkez, İstanbul/Kasımpaşa, Ankara/Bala ilçelerinde öğretmenlik ve idarecilik yapmıştır. Ayrıca Adıyaman'ın Besni, Ankara'nın Kayaş ve Mamak ortaokullarının yapılanmasına önderlik etmiştir.

Ankara Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı'ndan sonra Özel Yükseliş Koleji, Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu, Başkent Gazetecilik Özel Yüksek Okulu (Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi), Başkent Dış Hekimliği Özel Yüksek Okulu (Gazi Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi), ve Başkent İktisadi ve Ticari İlimler Özel Yüksek Okullarını kurmuş, bu şekilde eğitimimize büyük katkılarda bulunmuştur.

Muş'ta yayınlanan Güneş Gazetesi ile Kayseri'de yayınlanan Erciyes Dergisi'nde Yazı İşleri Müdürlüğü, Malatya'da yayınlanan Gayret Gazetesi, Demokrat Malatya Gazetesi, Yeni Malatya Gazetesi, Malatya Postası gazetelerinde uzun süreli yazarlık yapmış, çeşitli gazete ve dergilerde folklorik ve kültürel makaleleri yayınlanmıştır.

M. Salih San'ın Doğu Anadolu ve Muş'un İzahlı Kronolojik Tarihi-1966 isimli eseri, 1982 yılında Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü tarafından yeniden bastırılarak gençliğe yararlı eserler kapsamına alınmıştır. Bu kitabın dışında yayınlanmış eserleri şunlardır:

Malatya'da Mahalli Bilmeceler-1947, Dün ve Bugün Muş-1947, Her Bakımdan Kısaca Besni-1950, Halk ve Ordu Cep Alfabesi-1954, Yıllık İş Takvimi-1959, Yıllık Ders Planı-1959, şitirlerini ise; Fotita-1965, Tekerlekler-1966, Bambaşka-1966, Hepsi Bir Arada-1968 isimli kitaplarda toplamıştır.

"Hiç'ten Hiç'e" isimli yayınlanmamış bir romanı da bulunan M. Salih San 1968 yılında Ankara'nın Lalahan ilçesinde Başkent Yem ve Gıda Sanayii adı altında bir tesisin inşaatına başlamış, ancak bu işyerini tamamlayamadan 1969 yılında 49 yaşında vefat etmiştir.

İKİNCİ BASKI İÇİN ÖNSÖZ

Yöresel tanımı ile **Salih Hoca**'yı anlayabilmek ve anlatabilmek için, onun evladı, talebesi veya dostu olmak, ya da onun meclisinde bulunmak gerekirdi.

1919 yılında doğup 49 yıllık kısacık ömrüne bir öğretmen olarak öldüğü tarihte, 3000 öğrenci kapasiteli bir kolej (1), 2000 öğrenci kapasiteli dört yüksek okul (2), yazdığı oniki kitap (3) sığdırabilmek ve 1969 yılında Ankara vergi rektörlüğünde ilk on kişi arasına girebilmek kanaatimizce küçümsenecek başarılar olmasa gerek. Bu hususlar bize **Salih Hoca**'nın iş ve yazarlık hayatındaki başarılarını göstermektedir.

-
- (1) Özel Yükseliş Koleji
 - (2) Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu
Başkent Gazetecilik Özel Yüksek Okulu (Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi)
Başkent Dış Hekimliği Özel Yüksek Okulu (Gazi Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi)
Başkent İktisadi ve Ticari İlimler Özel Yüksek Okulu
 - (3) Malatya'da Mahalli Bilmeceler (1947)
Dün ve Bugün Muş (1947)
Her Bakımdan Kısaca Besni (1950)
Halk ve Ordu Cep Alfabeti (1954)
Kalkınan Malatya (1955)
Yıllık İş Takvimi (1959)
Yıllık Ders Planı (1959)
Fotita Şiir Kitabı (1965)
Tekerlekler Şiir Kitabı (1966)
Bambaşka Şiir Kitabı (1966)
Doğu Anadolu ve Muş'un İzahlı Kronolojik Tarihi (1966)
Doğu (Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Tarafından 2. Baskı (1982)
Hepsi Bir Arada Şiir Kitabı (1968)

Besni'li gazeteci Sn. Av. **Şekip Önder**'in ifade ettikleri üzere "Hoca"nın (**Her Bakımdan Kısaca Besni**) kitabından alıntılarla senelerdir gazetemin yöresel bilgi köşelerini doldurmaktayım" sözleri **Salih Hoca**'nın Besni sevgisini, araştırmacılığını ve bilgi birikimini göstermektedir.

Besni'li bilim adamı Sn. **Prof. Dr. Nafi Oruç**'un bu seneki "Besni Eğitim Vakfı Genel Kurulu'nda anlattığı" Hocanın çok dayacağını yedim, fakat bunları bizim yetişmemiz için yaptığını biliyordum. Onun geceleri evlerimize uğrayarak çalışıp çalışmadığımızı takip ettiğini bilmeyenimiz yoktur. Onu o kadar seviyor ve saygı duyuyorum ki 1959 yılında Amerika'dan burs kazanınca ilk aklıma gelen **Salih Hoca**'yı bulmam gerektiği oldu. Kendisini İstanbul'da Kasımpaşa Karma Ortaokulu Müdürü iken bulup elini öptüm ve helallastım. Ortaokulun yapımında her öğrencinin bir görevi vardı. Benimki de her hafta 3-5 kova kum, çakıl götürerek okulun yapımına katkıda bulunmaktı" hatırası, bize **Salih Hoca**'ya duyulan sevgiyi ve öğrencilerine aşladığı insanlık ve yardımlaşmayı göstermektedir.

1949-1953 yılları arasında ortaokul müdürü olarak çalıştığı ve yapımı için sırtında malzemelerini taşıdığı Besni ortaokulu'ndan mezun olan vefakar, kadirşinas öğrencileri, onların velileri ve bu kitap içerisinde yer alan "**Şu Besni**" şiirindeki hasletlere sahip bütün Besni'niler, **Salih Hoca**'larını hiçbir zaman unutmadılar. Anadolu'nun en ücra köşelerinde görev yapan **Salih Hoca**'larını arayıp bulup bir isteği olup olmadığını sordular. 13/02/1965 tarihinde Ankara'da bulunan **Salih Hoca**'yı İstanbul'da yapılan Besni gecesine götürüp yapılan merasimle kendisine gümüş bir likör takımı sunarak ne kadar nazik olduklarını da gösterdiler.

En son olarak görev yaptığı yıldan 50 yıl ve ölümünden 33 yıl sonra kurduğu okula isminin verilmesi için yoğun bir faaliyette bulunan ve insanlık dersi veren Besni'nilere saygı, sevgi ve şükranlarımızı sunuyoruz.

“Besni Eğitim Vakfı” yararına dağıtılması için yeniden basılan bu kitabın hazırlanıp bastırılmasında emeği geçen Beta yayınevi sahibi Sn. **Rahmi Arıkan** ve değerli dostumuz Cađalođlu’nun duayeni Sn. **Ergin Ardao’a** teşek-kürü bir borç biliriz.

*M. Salih San’ın evlatları
İlkan-Mertkan-Alparslan San*

ŞU BESNİ

Bağlarından geçenlere seslenirler,
Besnililer gel.. gel.. diye.
Burası üzüm diyarı,
Gel ye diye.
Havası hoş,
Manzarası güzel,
İnsanı mert,
Toprağı su bulursa cömert,
Bir beldedir; Dostu dost,
Düşmanı düşman bilen şu Besni.
Yalnız toprağı dertli.
Yağmur bekler,
Yağmur bol olsa toprağı bire bin ekler,
Pamuk diyarı,
Fıstık diyarı bir el.
Dostu dost,
Düşmanı düşman bilen şu Besni,
Yalnız toprağı dertli,
Yazlarında sinekleri,
Kışlarında rüzgarları fazlaca,
Baharı güzeldir ama kısaca,
İnsanları hoş sohbettir,
Yaşlıları babaca,
Sözleriyle bağlar sizi,
Kendilerine şu Besni.
Yalnız toprağı dertli,
Dost uğruna can verir Besni,
Dost yolcusuna üzüm verir,
Fıstık verir,
Bal verir,
Baldan tatlı dil verir,
Kendisini anlayana gönül verir,
Can verir.
Dostu dost,
Düşmanı düşman bilen şu Besni,
Beldelerin beldesidir bu Besni.

M. SALİH SAN (1950)

MEHMET SALİH SAN

(1919-1969)

Eğitimci, Öğretmen, Yazar, Şair

Urfa'da doğmuştur. 1938 yılında İstanbul Öğretmen Okulu'nu bitirdikten sonra Muş/Merkez, Diyarbakır/Merkez ve Çınar, Malatya/Merkez ve Akçadağ, Kayseri/Merkez, İstanbul/Kasımpaşa, Ankara/Bala ilçelerinde öğretmenlik ve idarecilik yapmıştır. Ayrıca Adıyaman'ın Besni, Ankara'nın Kayaş ve Mamak ortaokullarının yapılanmasına önderlik etmiştir.

Ankara Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı'ndan sonra Özel Yükseliş Koleji, Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu, Başkent Gazetecilik Özel Yüksek Okulu (Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi), Başkent Dış Hekimliği Özel Yüksek Okulu (Gazi Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi), ve Başkent İktisadi ve Ticari İlimler Özel Yüksek Okullarını kurmuş, bu şekilde eğitimimize büyük katkılarda bulunmuştur.

Muş'ta yayınlanan Güneş Gazetesi ile Kayseri'de yayınlanan Erciyes Dergisi'nde Yazı İşleri Müdürlüğü, Malatya'da yayınlanan Gayret Gazetesi, Demokrat Malatya Gazetesi, Yeni Malatya Gazetesi, Malatya Postası gazetelerinde uzun süreli yazarlık yapmış, çeşitli gazete ve dergilerde folklorik ve kültürel makaleleri yayınlamıştır.

M. Salih San'ın Doğu Anadolu ve Muş'un İzahlı Kronolojik Tarihi-1966 isimli eseri, 1982 yılında Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü tarafından yeniden bastırılarak gençliğe yararlı eserler kapsamına alınmıştır. Bu kitabın dışında yayınlanmış eserleri şunlardır:

Malatya'da Mahalli Bilmeceler-1947, Dün ve Bugün Muş-1947, Her Bakımdan Kısaca Besni-1950, Halk ve Ordu Cep Alfabetesi-1954, Yıllık İş Takvimi-1959, Yıllık Ders Planı-1959, şiirlerini ise; Fotita-1965, Tekerlekler-1966, Bambaşka-1966, Hepsi Bir Arada-1968 isimli kitaplarda toplamıştır.

"Hiç'ten Hiç'e" isimli yayınlanmamış bir romanı da bulunan M. Salih San 1968 yılında Ankara'nın Lalahan ilçesinde Başkent Yem ve Gıda Sanayii adı altında bir tesisin inşaatına başlamış, ancak bu işyerini tamamlayamadan 1969 yılında 49 yaşında vefat etmiştir.